

PRESUDA SUDA

1. prosinca 1965.(*)

U predmetu 16/65,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, koji je uputio Hessisches Finanzgericht (Financijski sud Hessena, Njemačka) u postupku pred tim sudom između

FIRMA C. SCHWARZE, iz Bremena,

tužitelja,

i

**EINFUHR- UND VORRATSSTELLE FÜR GETREIDE UND
FUTTERMITTEL**, iz Frankfurta na Majni,

tuženika,

SUD,

u sastavu: Ch. L. Hammes, predsjednik, L. Devaux i W. Strauß, predsjednici vijeća,
A. M. Donner (izvjestitelj), A. Trabucchi, R. Lecourt i R. Monaco, suci,

nezavisni odvjetnik: J. Gand,

tajnik: A. Van Houtte,

donosi sljedeću

Presudu

O zahtjevu za prethodnu odluku

Iz teksta pitanja koja je postavio Hessisches Finanzgericht (Financijski sud Hessena, Njemačka) proizlazi da potonji ne nastoji toliko dobiti tumačenje Ugovora ili akta koji su donijele institucije Zajednice, koliko dobiti prethodnu odluku o valjanosti takvog akta na temelju nadležnosti koja je Sudu u tu svrhu dodijeljena člankom 177. stavkom 1. točkom (b).

U pitanjima od 1. do 3., Finanzgericht (Financijski sud) iznosi argumente koji se po njegovom mišljenju mogu protiviti valjanosti navedene odluke, dok u pitanjima od 4. do 6. traži od Suda da donese odluku o učincima eventualne nevaljanosti odluke.

Status glavnog spora, kako je naveden u zahtjevu za prethodnu odluku, potvrđuje opseg tih pitanja, s obzirom na to da je tužitelj temeljio svoje zaključke na navodnoj nezakonitosti gore navedene odluke Komisije.

U svojim očitovanjima, Vlada Francuske Republike prigovara da nekoliko pitanja izlazi iz okvira tumačenja Ugovora na način da bi Sud, odgovarajući na pitanja koja su mu postavljena, a koja se navodno odnose na tumačenje, u stvari donio odluku o pitanjima koja se ne odnose na tumačenje Ugovora, već na valjanost akata koje su donijele institucije EEZ-a.

Iako, kako navodi Vlada Francuske Republike, Sud ne može imati nadležnost da na temelju članka 177. takav akt proglasi nevažećim, njemu se na temelju te iste odredbe priznaje nadležnost odlučivanja o valjanosti takvog akta.

Ako se stvarna svrha pitanja koja je uputio nacionalni sud odnosi na ispitivanje valjanosti, a ne na tumačenje akata Zajednice, na Sudu je da odmah obavijesti nacionalni sud o svojem stajalištu bez nametanja obveze nacionalnom sudu da ispuni strogo formalne zahtjeve koji bi odgodili postupak propisan člankom 177. i bili protivni samoj njegovoj naravi.

Iako se takva vrsta striktnog pridržavanja formalnih zahtjeva može opravdati u slučaju spora između dviju strana čija uzajamna prava moraju podlijegati strogim pravilima, to bi bilo neprimjereno u specifičnom području pravosudne suradnje na temelju članka 177. koja od nacionalnog suda i Suda zahtijeva da, zadržavajući svaki svoje nadležnosti, izravno i uzajamno doprinesu izradi odluke s ciljem osiguravanja jedinstvene primjene prava Zajednice u svim državama članicama.

Svaki drugi pristup imao bi za učinak omogućavanje nacionalnim sudovima da sami odluče o valjanosti akata Zajednice.

Stoga se ne može tvrditi da su stranke u glavnom postupku zaobišle odredbe članka 173. Ugovora i da je nacionalni sud želio odlučiti na nacionalnoj razini o pravnim pitanjima koja su u isključivoj nadležnosti sudova Zajednice, već su te stranke uputile Sudu zahtjev za prethodnu odluku, pod uvjetima i sukladno postupcima predviđenim Ugovorom.

Prvo i drugo pitanje

Svojim prvim pitanjem Finanzgericht (Financijski sud) pita je li sporna odluka od 24. siječnja 1964. bila podložna zahtjevima članka 190. Ugovora po pitanju obrazloženja.

Članak 3. Uredbe Vijeća br. 19 o postupnoj uspostavi zajedničke organizacije tržišta u sektoru žitarica određuje u svojoj zadnjoj rečenici da „Komisija određuje cijenu franko granica prema kriterijima utvrđenima postupkom predviđenim člankom 26.” [neslužbeni prijevod]

Akti doneseni na temelju te nadležnosti za utvrđivanje cijena obvezujući su za dotične države članice i treba ih smatrati odlukama u smislu članaka 189., 190. i 191. Ugovora, koje se stoga na njih primjenjuju.

Svojim drugim pitanjem Finanzgericht (Financijski sud) pita zadovoljava li sporna odluka, koja samo upućuje na raniju odluku u kojoj se općenito navode razmatranja koja su potaknula Komisiju na utvrđivanje cijene franko granica, zahtjeve navedenog članka 190. ili je trebala sadržavati specifične razloge navodeći cijene, tržišta, kvalitetu i stvarno dostupne količine, koje je Komisija uzela u obzir, kao i razlike u kvaliteti na kojima je temeljila odluku.

Odluka od 24. siječnja 1964., kako je priopćena državama članicama kojima je upućena, pojavljuje se kao izmjena ranijih odluka o utvrđivanju cijena franko granica i izričito se odnosi na prvotnu odluku od 21. prosinca 1962. te na kasnije odluke o prilagodbama cijena utvrđenih tom prvom odlukom.

Na temelju podataka kojima je raspolagala, Komisija navodi da je cijene potrebno prilagoditi prema tablici priloženoj odluci.

S obzirom na slijed odluka o utvrđivanju cijena franko granica, sporna odluka mogla je valjano upućivati na stalna i opća razmatranja navedena u prvotnoj odluci od 21. prosinca 1962. na način da se ona trebaju smatrati uvrštenima u tu odluku.

Osim toga, praksa koju je usvojila Komisija, koja je objavila cjelokupni tekst samo prvotne odluke, a u kasnijim se odlukama ograničila na objavljivanje priloženih tablica u poljoprivrednom dodatku *Službenog lista*, bio je primjeren način priopćavanja svim zainteresiranim stranama da je obrazloženje prvotne odluke bilo važeće bez izmjena u odnosu na naknadne prilagodbe.

Zatim valja razmotriti pitanje je li tako uvršteno obrazloženje odluke od 24. siječnja 1964. samo po sebi dostatno da potkrijepi sadržaj te odluke. Prigovara se da se u obrazloženju ne navode konkretni podaci na kojima se temelji sporna odluka.

Na temelju članka 7. Uredbe Komisije br. 89, države izvoznice utvrđuju svakog četvrtka elemente izračuna cijena franko granica za svaki proizvod obuhvaćen uredbom, izračunavaju konačni iznos i dostavljaju podatke o izračunu i cijeni Komisiji najkasnije do 15 h istoga dana.

Na temelju članaka 8. i 9. navedene uredbe Komisija uz pomoć navedenih podataka svaki petak određuje cijene franko granica.

Ako se elementi izračuna promijene prije četvrtka, države članice odmah obavješćuju Komisiju o novim elementima izračuna i cijeni franko granica koja iz njih proizlazi, a Komisija zatim utvrđuje cijenu franko granica prije uobičajenog datuma ako se to pokaže nužnim na temelju podataka koje je dostavila država članica ili na temelju informacija koje je sama pribavila.

Stupanj preciznosti obrazloženja takve odluke treba biti proporcionalan materijalnim mogućnostima i tehničkim uvjetima ili vremenu koje je na raspolaganju za donošenje same odluke.

Posebno obrazloženje pojedinačne cijene franko granica, kako je predvidio Finanzgericht (Financijski sud), značilo bi, za nekoliko stotina cijena koje treba utvrditi, objavljivanje i tehničku ocjenu svih podataka koje su dostavile države članice izvoznice ili prikupile službe Komisije.

U pogledu rokova predviđenih za donošenje odluke, s jedne strane, i broja cijena koje treba utvrditi, s druge strane, zahtijevanje takvog posebnog obrazloženja ne bi bilo u skladu s ispravnim funkcioniranjem mehanizma predviđenog Uredbom Vijeća br. 19 i Uredbom Komisije br. 89.

Naime, priprema i izrada takvog obrazloženja iziskivala bi toliko vremena da bi postojao rizik da utvrđivanje cijena u trenutku njihove objave bude već djelomično zastarjelo.

Nadalje, usporedba dogovorenih cijena franko granica i ranije objavljenih općih kriterija dovoljna je kako bi se zainteresirane strane informirale o podacima na kojima se temelji određivanje cijena i o zaključcima koji se iz njih mogu izvući .

Potreba za zaštitom onih kojima je odluka upućena i državljana država članica na koje odluka utječe, kao i zahtjevi za odgovarajućim sudskim nadzorom, ipak su ispunjeni ako Komisija, kao u ovom slučaju, stavi na raspolaganje strankama tehničke elemente koje je koristila prilikom utvrđivanja cijena franko granica svaki puta kada se takvo utvrđivanje osporava pred nadležnim sudom.

Iz prethodno navedenog valja zaključiti da se Komisija mogla ograničiti na općenito navođenje temeljnih elemenata i postupaka koji su činili okvir za njezinu ocjenu činjenica bez potrebe za određivanjem samih činjenica.

Stoga valja zaključiti da argumenti iz prvog i drugog pitanja koja je postavio Finanzgericht (Financijski sud) ne mogu utjecati na valjanost sporne odluke Komisije.

Treće pitanje

Svojim trećim pitanjem Finanzgericht (Financijski sud) pita je li Komisija povrijedila članke 2. i 3. Uredbe br. 19 temeljeći svoju spornu odluku na tržišnim kotacijama ječma ubranog izvan država članica, a osobito izvan Nizozemske.

Taj argument valja ispitati s obzirom na to da je Komisija u svojim pisanim očitovanjima priznala da je odluku temeljila na navedenim kotacijama.

Njemačka inačica navedenih članaka, koja kaže da je cijena franko granica cijena proizvoda koji „*stammend aus*” države članice izvoznice, čini se naime dvosmislena.

Međutim, tekst drugih triju jezičnih inačica navedenih članaka u kojima izraz „*stammend aus*” odgovara izrazima „*en provenance de*”, „*proveniente de*” i „*afkomstig uit*” potvrđuju da se Uredbom br. 19 nije namjeravala praviti razlika između proizvoda ubranih u državi članici izvoznici i onih koji su u toj državi članici u slobodnom prometu.

Nadalje, to tumačenje u skladu je s načelima Ugovora navedenim u njegovom članku 9. stavku 2., kojima se carinska unija proširuje na „proizvode iz trećih zemalja koji su u slobodnom prometu u državama članicama”. [neslužbeni prijevod]

Tužitelj u glavnom postupku također je tvrdio da Uredba Komisije br. 86 od 25. srpnja 1962., kojom se predviđaju odredbe za sprečavanje skretanja trgovine, uspostavlja dva različita režima pristojbi, za žitarice ubrane u državi članici izvoznici i za žitarice koje dolaze iz te države ali nisu tamo ubrane.

Međutim, navedena uredba ne poništava prethodna razmatranja, osobito zato što Uredba Komisije br. 89, donesena istog dana, kojom se utvrđuju kriteriji za određivanje cijena franko granica za žitarice, ponavlja tekst Uredbe br. 19 i time potvrđuje da pravila iz Uredbe br. 86 nemaju nikakav utjecaj na mehanizam utvrđivanja cijena franko granica.

Stoga argument iz trećeg pitanja ne može utjecati na valjanost sporne odluke.

Na pitanja od 4. do 6., koja su postavljena u slučaju da Sud proglašuje odluku nedovoljno obrazloženom ili nezakonitom jer se temelji na kotacijama za žitarice iz trećih zemalja, nije potrebno odgovoriti.

Troškovi

Troškovi Vlade Republike Francuske, Komisije EEZ-a, Vlade Kraljevine Nizozemske i Vlade Savezne Republike Njemačke, koje su podnijele očitovanja Sudu, ne nadoknađuju se.

Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred Hessisches Finanzgericht (Financijski sud Hessena) koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD,

odlučujući o prethodnim pitanjima koja mu je postavio Hessisches Finanzgericht (Financijski sud Hessena), odlučuje:

- 1. Ispitivanje pitanja koja je Sudu uputio Hessisches Finanzgericht (Financijski sud Hessena, Njemačka) ne otkriva niti jedan element koji bi utjecao na valjanost Odluke Komisije EEZ-a od 24. siječnja 1964. o utvrđivanju cijena franko granica za žitarice.**
- 2. Hessisches Finanzgericht (Financijski sud Hessena) treba odlučiti o troškovima postupka.**

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 1. prosinca 1965.

[potpisi]

* Jezik postupka: njemački

RADNI PRIJEVOD